

เกร็ดความรู้.. “สุขภาพ”

ไข้เลือดออก (Dengue hemorrhagic fever)

ฤดูฝนของทุกปี ซึ่งแน่นอนอยู่แล้วว่าโรคที่ระบาดในช่วงฤดูนี้ก็คือ “โรคไข้เลือดออก” จากรายงานกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 30 ธันวาคม 2557 พบผู้ป่วยไข้เลือดออก 39,569 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 61.75 ต่อประชากรแสนคน และพบผู้เสียชีวิต 40 ราย ดังนั้นเรามาทำความรู้จักกับโรคไข้เลือดออกและวิธีการป้องกัน:

ไข้เลือดออก เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) ซึ่งมี 4 สายพันธุ์คือ DEN1, DEN2, DEN3 และ DEN4 ซึ่งติดต่อโดยยุงลาย (Aedes aegypti) เป็นแมลงนำโรคที่สำคัญ

อาการแสดง

หลังจากได้รับเชื้อจากยุงประมาณ 5-8 วัน (ระยะฟักตัว) ผู้ป่วยจะเริ่มมีอาการของโรค ซึ่งมีความรุนแรงแตกต่างกันได้ ตั้งแต่มีอาการคล้ายไข้เดงกี (dengue fever: DF) ไปจนถึงมีอาการรุนแรง (dengue hemorrhagic fever: DHF) และรุนแรงมากจนถึงช็อกและเสียชีวิต (dengue shock syndrome: DSS)

อาการสำคัญ

1. ไข้สูงลอย 2-7 วัน
2. มีอาการเลือดออก ส่วนใหญ่จะพบที่ผิวหนัง
3. มีตับโต กดเจ็บ
4. ภาวะช็อก

จุดเลือดสีแดงออก ตามลำตัว แขน ขา

เกร็ดความรู้.. “สุขภาพ”

ไข้เลือดออก (Dengue hemorrhagic fever)

การป้องกัน ตามหลัก 5 ป. 1 ข.

1. ปิดฝาภาชนะให้สนิท
2. เปลี่ยนปลาทินลูกน้ำ
3. เปลี่ยนน้ำในภาชนะที่ปิดไม่ได้
4. ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นที่เพาะพันธุ์ยุง
5. ปฏิบัติเป็นประจำต่อเนื่องทุกๆ 7 วัน
6. ชักล้างภาชนะก่อนการเปลี่ยนน้ำใหม่ทุกๆ สัปดาห์

มาตรการ 5ป.1ข. ป้องกันโรคไข้เลือดออก

ผลิตโดย : ทีมงานรณรงค์ควบคุมโรคติดต่อ กรมควบคุมโรค โทร 084 4051154 www.dmpgoodlife.com

การรักษา

ปัจจุบันยังไม่มียาฆ่าเชื้อไวรัสเดงกี จึงให้การรักษาแบบประคับประคองตามอาการ จะต้องมีการดูแลรักษาพยาบาลที่ต่อเนื่องระยะวิกฤต คือ ช่วง 24-48 ชั่วโมงที่มีการรั่วของพลาสมา หลักในการรักษามีดังนี้

1. ระวังไข้สูง ให้ยาลดไข้พาราเซตามอล ไม่ควรให้แอสไพริน, ibuprofen, steroid เพราะจะทำให้เกิดเลือดเสียการ
2. ให้สารน้ำชดเชยเพราะผู้ป่วยส่วนใหญ่มีไข้สูง เบื่ออาหาร และอาเจียน ทำให้ขาดน้ำและเกลือโซเดียม ควรให้ผู้ป่วยดื่มน้ำผลไม้หรือสารละลายผงน้ำตาลเกลือแร่
3. ติดตามดูอาการอย่างใกล้ชิด
4. ดูการเปลี่ยนแปลงของเกล็ดเลือดและ hematocrit เป็นระยะๆ เพราะถ้าปริมาณเกล็ดเลือดเริ่มลดลง และ hematocrit เริ่มสูงขึ้น เป็นเครื่องหมายชี้ว่าน้ำเหลืองรั่วออกจากเส้นเลือดและอาจจะช็อกได้ จำเป็นต้องให้สารน้ำชดเชย